

מסורת הש"ס

(6) עדות פ"ד מ"ו בסמות
ג: (3) בית נה: (לקמן)
א: (1) (לקמן ג: י"א):
ד: (ע"ג): (1) (לקמן ט:
ע"ג): (1) וכר"י ר"ף
טקף: וטמן לה ואמר
ק: (1) (בפירי וכו'):
לעולם: (8) (בכ"י ר"ף:
ויליטמ לה אם הוא כ"ה)
(9) (שם טקף: ויליטמ לה
נג ונחמנו ונללה ויליטמ
אם רולא לפוטריא: (1) (שם
ד"ה נחלה: (1) (דברים
כ: (1) (נחמנו ג: ע"ג):
(8) (וכר"י פ"ג מ"ו):
(9) (שם ד"ה נחמנו):
(8) (וע"פ ח"ס: ע"ג ג:
ד"ה לפ"י: (8) (ויקרא
כ: (1) (במנכ"י י"ז)
(1) (ויקרא ח: וי"י סהרין
טו ע"ג): (1) (ע"י ח"ס)
שנת קמ" ע"ג ד"ה
וטמן: (7) (שנת ח"ה)
(5) (ג"ל מ"ה): (8) (ג"ל
וימין ר"ש"י: (5) (ג"ל)
(4) (לקמן ג: ע"ג): (5) (ג"ל
נ"ר ש"י: (1) (לקמן ד"ל):
(7) (לקמן כ"ג):
(8) (בשטר ג: 1) (ג"ל)
וכ"כ: (יב"ד): (1)

מוסף תוספות

א. דכתיב בקרא (שמות
כא) כי תהיה עבר
עבר. ח"ס ר"ש בחובות.
ב. דאם נקדשה בחמה
מרינו הו"ל לביה אשת
איש ולביש מנויה. ח"ס
הרא"ש ג. בד"ה ר"ש:
לקמן י. א. ונת הראשון.
ח"ס הרא"ש. ד. וביה
לקולא שביה אומרי
שקדושי הטני אום
קדושינו וביש אומרי
קדושינו. ש"ס. ה. אלא
לעני קדושי הראשון.
ש"ס. ו. ובפוטרה ל"ל
למינו דבין דמתקדש
בשור מופתה כ"ש
בפוטרה עצמה. ח"ס
הרא"ש. ו. וא"ת שיה
כסף בבלי כסף ליתא
דאז וכו'. ר"ש"א וי"י
מכ"י. ח. בפי"ח.
הבן יומא. ח"ס הרא"ש.
ט. בוחא. ח"ס הרא"ש. ג"א.
וכן הקדש נמי דכתיב
ותן הכסף וקפ לו
וישק המשיחית
כלל כסף שיש ויהי לו
חור וכלל. ח"ס ב"מ
גו. וכן ח"ס פסחים
ל: כ. דרבי כ"ה קרא
שור כסף ככסף ויה
נמי בכל דוכתא דכתיב
ב"ה כסף. ח"ס הרא"ש.
ל. ברין מפרש. סו"א.
כ"ו דאז שיש ליה בקרקע
צ"ח לפרוע ממיטב כי
פ"ע ליה במיטבלין נמי
שיה צ"ח לפרוע ממיטב
ממילין דהיינו שנות.
ט. בחוס הרא"ש. וימין
דוילי אשור וימין
דיקורי. (נתי ר"ש)
ועצמות יסף ג. מיוחדת.
ח"ס טו"ך. ט. גבי האיש
קונה. ח"ס הרא"ש. אלא
דע"פא מינה אבר ליה
דעיקר קיחה שבכסף ק"ח
הוא. ר"ש"א. ג. כ"ו
דאין מוטבו כאן בפי"ח
הקוטרס מ"י ש"ח לאמרי
ג"ש. ח"ס טו"ך. ט. בחוס
הרא"ש מחוב. אינו חושש
אלא לפצוע לטון קיחה
לג"ש. ו. ובכמה ח"בי
כ"יחות כתיב קיחה. ח"ס
הרא"ש.

האשה נקנית פרק ראשון קידושין ב.

האשה נקנית. כמפרש ואזיל והאי
שלש לשון נקנה הוא ובגמרא ד' צעי אמאי מנא לשון
נקנה: **וקונה את עצמה בשתי דרכים נכסי:** וקונה את עצמה
למית נכסיה וקונה לה נכסיה לאחר: **בכסף ובשטר.** מפרש בגמרא
בגמ' (לקמן ד' ה): ונתן לה כסף או שור
כסף ואומר לה הרי את מקודשת לי
השטר כותב על הנייר ארבעים שאינו
שור פרוטה הרי את מקודשת ולי
ביאה בל עליה ואמר התקדשי לי
בביאה זו וכולהו יליף מקראי. **טעמא**
דב"ש מפרש בגמ' (דף י"א): פרוטה.
של נחשת: אישר איטלקי. של כסף
ודמיו שמה פרוטות: **היכמה נקנית.**
ויליבס: בביאה. היכמה כשאו לכל
דבר שאם בל לגרשה ח"כ אינה
כרישה הימנו תליה אלא גע. אבל
שורה וכסף אין מועילין על מן המורה
אלא מדרבנן דתקון דמתינה מה מאמר
דלאמרי ביבמות (דף ג.) אבל אינו
גומר בה להיות ורשה (ומיטעמא לה
ולא לפוטרה מן החליה אלא לפוטלה
על שר אלויו: **גמ' ומאי שנה**
הכסף. בפרק שו (לקמן דף מה.) דמנא
האיך מקדש בו ובשלו ימתי הכא
האיך מקדש: **משום דקבעי**
למימי כסף. כהני קעיינו ואמרין
לקמן (דף ד'): כסף מנלן דנקנית בו
ומפרשין דגמרין קימה קימה משדה
עפרון דאיקרי קני הלכך מנא הכא קני:
וכסף מנלן. לאו הכא קא צעי לה
אלא לקמן (ד' ג'): והכא האי מתוך
קאמר לה לכלא מילתא משום דקא צעי
ליה לקמן (דף ד'): מקימה וקימה לשון קני
הוא הילכך מתי האשה נקנית:
וימתי

נקנית בשלש דרכים וקונה את עצמה בשתי
דרכים "נקנית בכסף בשטר ובביאה בכסף
(בית שמאי אומרים בד"ה ובשוה דינר ובית
הלל אומרים ב"ב פרוטה ובשוה פרוטה וכו')
היא פרוטה אחד משמנה באישר האיטלקי
וקונה את עצמה בגמ' ובמיתת הבעל היבמה
נקנית בביאה וקונה את עצמה בחליצה
ובמיתת היבם: **גמ' האשה נקנית מאי**
שנא הכא דתני האשה נקנית וכו' החם
דתני האיש מקדש משום דקא בעי למיתני
כסף וכתב מג"ל "גמר קיחה קיחה משדה
עפרון כתיב הכא וכו' **איש אישה וכתוב**
התם "נתתי כסף וקדשה קח ממני וקיחה
איקרי קני דכתיב 'השדה אשר קנה אברהם
א'

האשה נקנית. הכא מתי צ"ל וכן נכמה דוכתין גבי איש
ואשה קמי צ"ל כמו האשה שהלכה (ויבמות דף ק"ד):
האשה שהלך בעלה (שם דף פ"ו): האשה שנאמרלה (במכות דף ק"ו):
האיש מקדש (לקמן דף מה.) וקשה דבהיה דמנן בתולה נשאת (במכות
דף ג') אמאי לא מתי הנכמה נשאת
ו"ל דהכא אקרא קאי כלומר האשה
המנוורה כפסוק דלשכחא אשה
מנוורה בקרא גבי נשואין דכתיב כי
יקח איש אשה לכל בחולה לא קאי
אקרא ללא אשכחא בשום דוכתא
בתולה בקרא מפרש גבי נשואין
אלא קשה לקמן (דף ד'): דמנן עבד
עברי עבד כעני (דף כ"ב): אמאי
עבריה (דף ד'): אמאי לא מתי בהם
דהא מנוורין כפסוק וינהו" ושמא
צחי עבד ואמה אין נפל בהן לשון
ה' שאין מנוורין כ"כ לפי האופן
לפרש בהן כהי מיעייהו אי עברי
(א) כעני או עבריה או כעניית
(ב) דהא גבי יבמה קמי היבמה ואין
למנן כל כך שבכ"מ שניה המנא
לשון הרעוה לו צפה דקן מלינו שיש
מקומות ששורה המעשה קודם המנין
כי האי דהכא וכן בתולה נשאת
ליוס ל"הרצ"י אחריו שזה לאילן שלמא
(ס' דרכים והמורה נקנית במ"ח דברים
לפנות פ"ו מ"ה) ויש מקומות ששורה
המנין קודם כמו בעשרה מאמרות
(שם פ"ה מ"ה) אור ל"ד צודקין
(פסחים דף ג') ו' ימים קודם יו"כ
(יומא ד' ג') צענדה דרכים צודקין
את ה"ז (וכן פ"ג מ"ב) דברים שזו גיטי נשים לשמורי עבדים
(ע"י ד' ט.) (ס' ב"ש אומרים בד"ה. במ"ח עדות פ"ד מ"ו)
מתי ליה גבי קולי ב"ש ומומרי צ"ב"ג דאי קבלה קדושין מאחרי
כי אשחיל לענין עוג מלך הנשן: **בפרוטה ובשוה פרוטה.**
מימה דלא הוה ליה למימי אלא בשור פרוטה הן ההודאה בשור פרוטה והאשה מתקדשת בשור
פרוטה ו"ל משום דמנא כן בכסף מפרש בזהו כסף דינר ל"ש ופרוטה ל"ה ולפי שלא נעשה לומר כסף דוקא ולא שור כסף כדיליף קימה
קימה משדה עפרון דכתיב ביה כסף מפרש שור כסף ו"ל ומנא לן דשור כסף ככסף דהא לקמן (דף טו.) מיעיב ליה קרא גבי עבד עברי
ושיב לבנות שור כסף ככסף ופיוון ה"ז דכתיב ביה (כסף ואמר לקמן דף טו.) דבר כהנא שקל סודרה כדפיוון ה"ז ומנא לן דשור כסף עברי
ומיחו" בפרק קמא דשנעות (דף ד'): דריש כלל ופרט וכלל אבל גבי ערין דכתיב ביה (כסף והקדש נמי דמנן) (ע"כ דף טו.) גבי המקדש
שדור ששקדש פדה ככסף ובשור כסף מנלן דשור כסף ככסף מיהו בהקדשות נמי אפשר דדרשין כלל ופרט וכלל דהא אין הקדש נשדה
בקרע כדאמרין בזהו (כ"מ דף טו.) הרי אמרו אין הקדש ממחלל ע"ג קרקע דרחמנא אמר ומנן הכסף וקס ל"ח ולקמן (דף טו.) נמי
אמרין דאין פודין הקדש ומעשר שני בשטר אבל גבי קדושין וערין נמנל כסף ככסף ו"ל דלפימין מע"ש ו"ל אמר ו"ל שנין
נמי כתיב קרא (כסף וישיב ככסף ככסף וישיב שנין ככסף ככסף ו"ל אמר ו"ל שנין ועברי שני כמובין
הכאין כלאחר ואין מלמדיו ויש לומר דמרייהו כריבי דאי כתב עבד גרידא לא מתי למילך נתיקין מיעיב לפי שמלינו שהקפיד הכתוב לענין
מיטב ומדי"א נמי כסף דוקא ולא שו"י להכי איטערין כסף שיש גבי נתיקין וגבי ע"ע איטערין נמי קרא דלא מתי יליף מנתיקין דהוה
אמינא עבד דומיא דנתיקין ואם מתיקין בקרקע ליעיב מיטב לכך איטערין דמרייהו אי נמי י"ל אי כתב עבד הוה אמינא דדיון הוא
שקל עליו דיטול לפדות עצמו אפי' בשור כסף ככסף ד"ה שיש לענין ע"ע איטערין דלא גבי נתיקין דלא שייך למימר כן לא אמרי'
הכי ואי כתב צודקין גרידא לא מתי למילך עבד מינייה דס"ד דלא יהיה שור כסף ככסף עבד לפי שגם הוא גרס לו לימכר על
שגא ותן פירות שבעיית וכ"י יוס' כ"י מינא דלקמן (ד' טו.) וס"ד דנחמיר עליו לומר דוקא כסף ולא שו"י והא דלאטערין קרא
לפדיון הבן והקדש דשור כסף ככסף ולא יליף מנתיקין וע"ע לפי שגא למעט קרקעות ושטרות שאין פודין בהן כבוד אדם והקדשות:
וכמה היא פרוטה. הא דלא מפרש כמה היא דין מפרש (ד' טו.) וס"ד דנחמיר עליו לומר דוקא כסף ולא שו"י והא דלאטערין קרא
כדאמרין ברש ה"ה (כ"מ ד' טו.) אבל פרוטה איכא פלוגתא בגמרא לקמן (דף י"ג.) וימין דוילי וימין דייקרי ועוד
דדברי צ"ה דק"ל כוומיה איצעי ליה לפרוטי טפי: **אחד** מה' באישר. כשהאיכסרים כדניס אבל כשהאיכסרים מתוילין אחד
מששה כדאמרין בגמרא (שם): **איטלקי**. מפרש ר"ת על שם איטליא של יון ואין לתמוה על הק"י: **כדאשכחנא** (בעול ד'
ששניכא על שם שושן: **היבמה** נקנית בו'. מימה דלא מתי מניינא דלעיל ויתמי נקית בדרך אחד וקונה עצמה בשתי דרכים
וכמו מניינא דלעיל למעוטי כדאמרין בגמרא (א) האי מניינא נמי למעוטי דרישא למעוטי כסף ושטר כדדרש לקמן (ד' טו.) ביאה גומר
ואין כסף ושטר גומרין זה ומניינא דסיפא למעוטי ג"כ"ט דלא מילך ק"ו מאשה כדאמרין בגמ' (שם) דדרשין נעלו אין מדי אחרניא
לא ו"ל דמחא מילתא אין לשנות מניינא ואע"ג דגבי אחרות מנן ששור לאילן גב' דרכים וילירך בדרך א' התם בל לפרש דברים
החלוקים בו ומאחר דלא מנא מניינא ביבמה לא חש לשנות מניינא עברי (וכענייהו) אי נמי משום דלא איטערין למימי
בהם מניינא למעוטי מדי: **מאי** שנה אבא רתנן האשה נקנית. המ"ל אגב דצעי למימי סיפא וקונה את עצמה דלא שייך התם
לשון קדושין וכו"ג משני כפמון" מיהו אומר הר"ר מנחם דה"מ למימי ויתרת בשני דרכים דגבי קדושין שייך לשון הימר:

משום דקבעי למימי כסף. והכא לא שייך למיפרך ותנא תרמי אטו חדא כדפריך לקמן (ט) לשון קנין שייך נמי בשטר וביאה ולא
היה תמוה על לשון קנין אלא משום דלקמן מנא לשון קידושין והכא מנא לשון קנין אי נמי בשטר נמי אשכחן לשון קנין דכתיב
ואקח את ספר המקנה (וימיה לו): **ובכסף** מנלן גמר קיחה קיחה משדה עפרון. ואם תאמר ומה לרין לכל זה" לא היה לרין לומר אלא כסף
איקרי קנין דכתיב נחתי כסף ממני והכא קנה אשה אברהם אי נמי שדות בכסף יקנו ו"ל דנהי לא סגי דנהי דכסף השדה
השדה קח ממני. אינו חושש אלא שמונא לשון קיחה" אע"ג דלא דמי דקיחה דהכא קיימא אכסף של שדה וקיחה דלשנה לא קיימא
אכסף של אשה אלא האשה עצמה ו"ל ויתמי האשה נקמת שהוא ליטנא דקרא טפי דכתיב כי יקח ותנן נמי עירובין (ד' טו.) הכל נקח בכסף
מעשר וביאה שייך נמי לשון קיחה דכתיב (ויקרא ט) ואיש אשר יקח את אחותו ו"ל דלא שייך למימי סיפא ולקוחת עצמה צ"י דרכים:
א'

עין משפט
בר מצוה

א א מ"י פ"ה מהל'
אבות הליב קמנ
עשן מה נושע' אה"ע ס'
נו ספ"י ד':
ב ב מ"י שם פ"ה ה"א
קמנ שם נושע' אה"ע
ס' כ ספ"י א':
ג ג מ"י פ"ה מהל' שושן
ונושע' ה"א קמנ ששן
ל'ה נושע' אה"ע ס' כ
ספ"י ו':
ד ד מ"י פ"ה מהל'ס
ניוס ה"א ופ"י שם
הלכ' ג קמנ עשן ס'
נושע' אה"ע ס' קט'
ספ"י ו':
ה (מ"י) שם פ"ה הלכ' ג
נושע' שם ס' קט' ספ"י
יב':

תורה אור השלם

1. כי יקח איש אשה
והקלה והזה את לא
המקא וכן בעציו כי קרא
בה שרות דקר וקתב קה
ספר פירחת ונתן כד'ה
(שקלה מביאה)
דברים כ ד א
ועדכר אל עפרון
באנו עם דאריץ לאמר
אך אם אהיה לו שפעי
נחתי כסף הישרה קח
טמני ואקבדו את ממי
בראשית ג י
הישרה אשר קנה
אברהם נתת בני חת
אשר קבר אברהם וישרה
קשתה: כראשית כהי'

נהגות הב"ח

(6) ח"ס ד"ה הלכ' וכו'
דהא גבי יבמה. י"ב עין
כ"ה"ס כ"ח ט' קמ"ב:

תוס' ר"י הוקן

בתנ"י האשה נקנית.
לכ"ל. באחד מ"י דרכים.
וקונה את עצמה. מיד
הבעל. וכולה מפרש
בגמ'. היבמה נקנית. ויליבס
קנין גמור ליורשה
ויליטמ לה. בביאה. אבל
ההוא קנין דלעיל לא הו'
קנין גמור. דעיינן אינו
יורשה אינו שבכסף לה
אם הוא כ"ו. אלא
שעשית ארוסה.
גמ'. דהתם. כפרקא דלקמן
(מא. א.)